

Gadelivs metodiske og social faglige tilgang

Vi arbejder med en anerkendende, rummelig og involverende tilgang i vores aktiviteter. Medarbejdere i arbejdsfællesskaberne og beboere på herberget oplever at være noget værd, kunne bidrage og være velkommen, uanset hvem de er. Rammerne for vores aktiviteter og projekter er båret af fleksibilitet, inddragelse og forventninger til deltagernes engagement på det niveau, som de nu magter i situationen. Det er afgørende for at øge deres selvværd, selvtillid og tro på egne evner. Det skaber igen langsigtede resultater som større tillid til samfundet, aktivering og bevidstgørelse af egne kompetencer, mindre kriminalitet og misbrug, mere struktur på hverdagen og oplevelse af tilhørsforhold og fællesskab – alt sammen noget som bidrager til en øget livskvalitet.

Gadeliv har en alternativ tilgang til samarbejdet med socialt udsatte, hvor kausaliteten vendes rundt sammenlignet med det offentliges tilgang, hvor recovery ofte kommer før beskæftigelse. Vores mål er ikke at få folk i varig, ordinær beskæftigelse eller at få folk 'genetableret' i det normative samfund, selvom det forekommer. Vores mål er at skabe øget livskvalitet gennem en meningsfuld hverdag.

Det kræver en positiv forandringsproces for den enkelte, og den kickstarter vi ved at få dem i beskæftigelse, til at føle sig værdsatte og mødt i en ligeværdig relation, og ikke mindst ved at give dem kontanter i hånden ved endt arbejde. Kontanterne gør hverdagen nemmere at komme igennem, giver mulighed for at indfri gæld eller for at deltage i sociale relationer som fx kan genetablere brudte familiære bånd. De socialt udsatte arbejder altså ved egen hjælp og på eget initiativ mod en bedre livssituation for dem selv – med andre ord arbejder med deres egen recovery proces, uden at vi som forening arbejder målrettet med det. Vi har en fundamental tro på, at alle mennesker har gavn af at arbejde; skabe værdi for sig selv og bidrage til det fælles gode. Ved at tilbyde socialt udsatte et meningsfuldt arbejde, anerkender vi dem som ligeværdige og værdifulde for samfundet og udviser solidaritet med dem. Vi har ikke indsats med strukturerede forløb, motiverende samtaler eller formulering af konkrete mål og delmål for den enkelte. Vi oplever, at recovery processen starter helt af sig selv på grund af den stabilitet, anerkendelse og følelse af at høre til, som fx det at være SydhavnsPedel eller PovertyWalk guide giver.

Denne tilgang, kan vi dokumentere, har positive resultater. Vi har fundet en metode, hvor vi kan nå dem, som ikke har fået fodfæste i beskæftigelsessystemet. Vi gør noget andet end det, som står i serviceloven, og vi kan derfor rumme dem, som systemet har tabt eller ikke kan favne i deres aktuelle situation.

Vi skaber en arbejdsplads på den socialt udsatte medarbejders præmisser med rammer og forventninger, som de kan fungere i, og beskæftigelse som de finder meningsfuld. Det bidrager til, at de socialt udsatte medarbejdere oplever positive resultater og forbedret livskvalitet. De oplever at gå på arbejde, når de er en del af Gadelivs sociale beskæftigelse – og det gør de også. De har en konkret opgave, som de får løn for, og som kunden forventer udført med en vis kvalitet.

Gadeliv ønsker at møde folk i øjenhøjde som ligeværdige mennesker og ikke som *brugere* eller *borgere*. De socialt udsatte medarbejdere får en mulighed for at være en del af et fællesskab og den anerkendelse, tillid og forståelse, deltagerne oplever, plus den ekstra indtægt de får, giver dem ro. Livet får mål og mening, hvilket skaber ringe i vandet til øvrige dele af deres liv, som de ved egen hjælp forbedrer. Recovery-processen mod øget livskvalitet ledes af dem selv og kickstartes og drives frem af at være en del af foreningens fællesskaber.

Det afspejler resultaterne fra en spørgeundersøgelse blandt 10 nuværende PovertyWalk guider også. Spørgeundersøgelsen er en del af en kvalitativ rapport¹, som kortlægger Gadelivs fællesskaber, deres værdi for deltagerne og deres positive effekt (rapporten er vedlagt som bilag).

I spørgeundersøgelsen vurderer 70 %, at deres livssituation er forbedret efter, at de er begyndt at arbejde hos Gadeliv. Når de vurderer deres livssituation på en skala fra 1-10 *før og efter* de startede som guide, oplever ingen en forringelse, 30 % oplever en status quo, 50 % en forbedring på 3 eller 4 trin på skalaen, og 20 % har en meget forbedret livssituation på 6 eller 7 trin på skalaen.

Spørgeundersøgelsen bad også deltagerne om at vurdere betydningen af det at arbejde for Gadeliv på en række emner; forbedret sundhed, forbedret humør, bedre selvværd, mindre misbrug, mindre ensomhed og mere stabilitet i hverdagen. Emnerne er alle områder, som har indflydelse på en forbedret livskvalitet.

	Stor betydning	Lidt betydning	Ingen betydning	Ikke relevant
Forbedret sundhed	60 %	30 %	10 %	0 %
Forbedret humør	80 %	20 %	0 %	0 %
Bedre selvværd	80 %	20 %	0 %	0 %
Mindre misbrug	55,56 %	11,11 %	33,33 %	0 %
Mindre ensomhed	0 %	50 %	50 %	0 %
Mere stabilitet i hverdagen	40 %	40 %	0 %	20 %

Som tabellen viser, vægter flertallet, at det har positiv betydning for dem at være en del af Gadelivs arbejdsfællesskab. Særligt på forbedret humør og bedre selvværd oplever deltagerne en stor betydning, men også forbedret sundhed og mere stabilitet boner positivt ud. I forhold til misbrug er der også mange, som oplever en betydning, men en tredjedel oplever 'ingen betydning'. Det dækker dog også over dem, som ikke har et misbrug, eller som oplever, at de i højere grad har et 'forbrug' end 'misbrug'.

I forhold til mindre ensomhed oplever 50 % 'ingen betydning'. Det dækker også over, at en del af guiderne ikke har et problem med ensomhed, som kan forbedres. Gadeliv tiltrækker typisk ikke meget ensomme mennesker, da de sjældent når helt frem til deres dør, og der er ikke en opsøgende indsats på medarbejdere til arbejdsfællesskaberne.

En vigtig brik for at skabe så positive forandringer, som tabellen og vores erfaring viser, er, at deltagerne oplever at blive mødt som ligeværdige og med anerkendelse af dem, de er. Her spiller Gadelivs personale en vigtig rolle. Vi vægter alle en ærlig, åben og bramfri relation til dem, som møder os i foreningens fællesskaber. Vi har ikke et professionelt skjold, men vi lader folk komme tæt på, så man kan mærke det enkelte menneske og dennes historie. Deltagerne beskriver, at ansatte med levede erfaringer ('peer-medarbejdere') er afgørende for at skabe den rummelighed, anerkendelse og fleksibilitet i foreningens fællesskaber, som gør, at de kan fungere godt i Gadeliv. Den tillid og forståelse, som vi viser vores socialt udsatte medarbejdere, gengælder de i høj grad med respekt og loyalitet, så der opstår et gensidigt samarbejde og ejerskab omkring foreningen.

¹ Rapporten er lavet af Foreningen HusForbi i forbindelse med en proces mod øget samarbejde og sammenfletning af de to foreninger. Rapporten er baseret på 7 måneders (okt. '21-maj '22) feltarbejde med daglig gang, kontor og arbejde i Husforbi-Gadelivs lokaler, adskillige uformelle samtaler med foreningens ansatte og brugere, en spørgeundersøgelse blandt 10 deltagere i arbejdsfællesskabet PovertyWalk, samt interviews af 11 deltagere i foreningens arbejdsfællesskaber fordelt på henholdsvis to fokusgruppeinterviews og tre personlige interviews.